

НАШЕ

ЖИТТЯ

Газета виходить
з липня 1967 року
щотижня

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 41(683)

Субота, 11 жовтня 1980 року

Ціна 2 коп.

ЗА РАХУНОК ОЩАДЛИВОСТІ

У колективі Південного машинобудівного заводу широко розгорнулося соціалістичне змагання за гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС. Майже в усіх цехах цього підприємства трудяться глухі робітники. Змагаючись, вони показують зразки самовідданості, високопродуктивної праці. Разом з чуочими, члени УТОГ дали слово виготовити до знаменної дати із зекономлених матеріалів 26 тракторів. Це буде вагомим трудовим подарунком черговому з'їздові комуністів.

Значна кількість глухих робітників успішно справились із особистими п'ятирічними завданнями і зараз працює в рахунок наступної. Серед них — слюсар Н. Г. Литвишко, зварники Н. Ф. Олексієнко та О. М. Бова, токарь В. Т. Загороднюк та інші.

Досягнення компактної групи Дніпропетровського вагоноремонтного заводу на трудовій вахті завершального року п'ятирічки відчутні. Це — результат цілеспрямованої, творчої роботи всього колективу. Більшість робітників з бригад обрубників, які очолюють Валентин Васильович Федосов та Віктор Тимофійович Петрович, вже справились з виконанням особистих п'ятирічок і працюють з випередженням виробничих графіків.

Б. ІВАНЕНКО.

Свою особисту п'ятирічку слюсар механоскладальних робіт Комунарського УВП Микола Романович Кузнецов виконав до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

Ставши на ударну трудову вахту на честь чергового XXVI з'їзду КПРС, передовик виробництва добивається високих показників: місячні завдання він виконує на 172—180 процентів при високій якості робіт.

Ці досягнення — результат вдумливого підходу до вирішення виробничих проблем, раціоналізації трудових процесів, сумлінного ставлення до своїх обов'язків.

Саме такі якості притаманні правофланговому п'ятирічці, ударнику комуністичної праці М. Р. Кузнецову.

Фото І. ПОСИПЕНКА.

ЛЮДИНА ТВОРЧОЇ ДУМКИ

Член нашого Товариства Сергій Васильович Мойсеєнко вже пенсіонер, але не сидиться йому вдома.

Двадцять шість років працює він токарем в Стремимороді, де знаходиться районна станція технічного обслуговування автомобілів Коростенського районного виробничого об'єднання «Сільгосптехніка».

Сергія Васильовича знають як сумлінного виробничника, який уже виконав особисту п'ятирічку і нині працює в рахунок листопада 1981 року.

Цих успіхів він добивається завдяки творчому підходу до виконання поставлених завдань.

Старший інженер-контролер станції технічного обслуговування автомобілів Володимир Йосипович Стратович розповідає:

— Ми пишаємося таким працівником. Трудиться він по-ударному: високопродуктивно і якісно.

Минулого року у співавторстві з іншими раціоналізаторами він вніс п'ять пропозицій, що дали можливість удосконалити ремонт і обслуговування автомобілів, заощаджувати матеріали, запасні частини, підвищити продуктивність праці ремонтників та реставраторів спрацьованих дефіцитних деталей. Річний еко-

номічний ефект від впровадження пропозицій складає 4,5 тисячі карбованців.

Виготовлений Сергієм Васильовичем пристрій для нарізання різьби на чулку заднього моста автомобіля дає можливість виконувати цю операцію без його розбирання. Річний економічний ефект від впровадження цієї рацпропозиції становить 1539 карбованців.

За високі трудові досягнення в соціалістичному змаганні С. В. Мойсеєнко нагороджено знаками «Ударник десятиї п'ятирічки», «Переможець соціалістичного змагання», а також Почесною Ленінською грамотою.

Сергій Васильович Мойсеєнко бере активну участь у громадському житті колективу: він є членом бюро Коростенської територіальної сільської організації УТОГ, багато допомагає в роботі клубу нечуючих.

Готуючи гідну зустріч черговому з'їзду КПРС, ударник десятиї п'ятирічки С. В. Мойсеєнко виконує норми виробітку на 130—140 процентів при високій якості роботи.

І. РУВІНСЬКИЙ.

м. Коростень,
Житомирської області.

ПРАЦЮЮТЬ УДАРНО

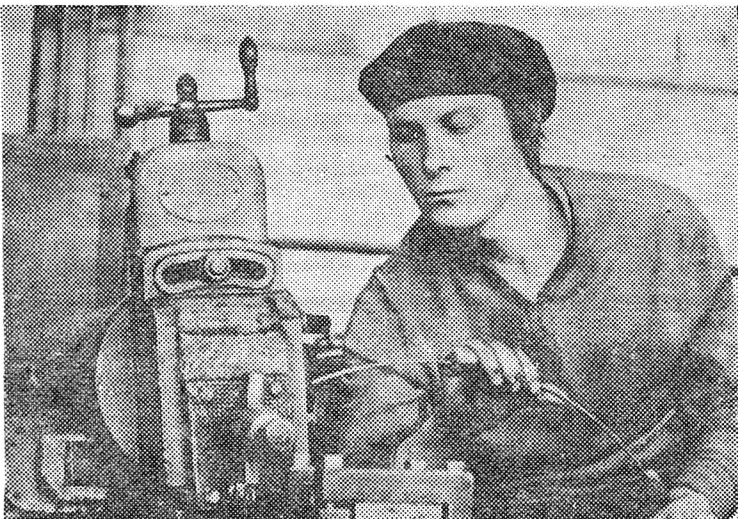
У трудовому колективі Київського мотоциклетного заводу трудиться близько ста членів нашого Товариства.

Серед них успішно несуть передз'їздовську трудову вахту такі робітники, які полірувальники Н. Снісаренко, токарь-вольверник В. Брунь, вибиральник гарячого литва А. Ніколенко, наладжувальник металорізальних верстатів Г. Хмелевський, токарь-інструментальник Г. Чорна.

Всі вони показують зразки високопродуктивної праці, щодня виконуючи норми виробітку на 120—150 процентів.

Свої здобутки трудівники виробництва присвячують черговому форуму комуністів. Ударною працею вони створюють хороші передумови для успішної роботи з перших днів 1981 року.

С. ЛУК'ЯНІВ.

ЗАВТРА — ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

СВЯТО ХЛІБОДАРІВ

Осінь увінчує напружену працю землеробів. Вже стало доброю традицією, що саме в осінню жовтневую пору, коли наближається до завершення збирання хлібної ниви, країна відзначає Всесоюзний день працівників сільського господарства.

Своє професійне свято трудівники села зустрічають в обстановці високого політичного і трудового піднесення, викликаного рішеннями червневого (1980 р.) Пленуму Центрального Комітету партії, доповіддю на ньому товариша Л. І. Брежнєва, постановою ЦК КПРС «Про соціалістичне змагання за гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС». Колгоспники і працівники радгоспів прагнуть успішно справитися зі всіма сільськогосподарськими роботами, виконати і перевиконати завдання завершального року п'ятирічки, закласти надійну основу майбутнього врожаю.

У сільському господарстві республіки чимало трудиться і членів нашого Товариства. Вони працюють на тваринницьких фермах, у рілльничих, садовогородніх та будівельних бригадах колгоспів і радгоспів.

У Київській області, наприклад, на різних ділянках сільськогосподарського виробництва зайнято більш як 500 членів УТОГ. Про багатість з них лине добра слава далеко за межами колгоспів, де вони працюють.

Серед тих, хто йде в авангарді соціалістичного змагання — коваль колгоспу імені Бутенка села Ярошівки Фастівського району Яременко Василь Миколайович. У тракторній бригаді, де він трудиться, Василя Миколайовича знають як майстра своєї справи. Вже багато років підряд про нього говорять з повагою і вдячністю в колективі, бо у ветерана праці справді золоті руки. Він вчасно і якісно вміє відремонтувати сільськогосподарську техніку, якою

б складною вона не була. Свій багатий професійний досвід трудівник передає молоді. За сумлінну і самовіддану працю В. М. Яременка нагороджено орденом «Знак пошани».

Тридцять четвертий рік по-ударному трудиться в буряко-сіючій ланці колгоспу імені Ватутіна села Пустоварівка Сквирського району Ольга Карпівна Рентюк.

Самовіддано потрудилися в завершальному році десятиї п'ятирічки коваль колгоспу імені Ілліча села Леонівки Кагарлицького району Василевський Петро Костянтинівич, фуражир тваринницької ферми колгоспу «Дружба» села Димерка Іванківського району Матюх Роман Петрович, різнобачий дослідного господарства «Копилово» Макарівського району Зінченко Кузьма Іванович, фуражир молочно-товарної ферми колгоспу імені Комінтерну села Суповки Яготинського району Черниш Віталій Іванович, телятник колгоспу «Заповіт Ілліча» Чорнобильського району Калмикова Валентина Петрівна.

Високих трудових показників домагаються також у своїй роботі доярка Тарасанського радгоспу-технікуму Іванченко Любов Іванівна, іздовий колгоспу «Правда» села Бієвці Богуславського району Хижняк Степан Федорович.

Всі вони, як і багато трудівників інших областей України, неодноразово відзначалися правліннями колгоспів і адміністрацією радгоспів грамотами, грошовими преміями, знаками переможця соціалістичного змагання, мають урядові нагороди.

Головна турбота сільських трудівників республіки у ці дні — якнайшвидше зібрати врожай, не допустити втрат, повністю зберегти все, що вирощено, дати країні якнайбільше сільськогосподарської продукції.

ПО РЕСПУБЛІЦІ

ПАЛИВО ДОНБАСУ

Ворошиловград. Індустріальний Донбас, який заводив «живлення» для автомашин з інших центрів країни, віднині обходитиметься своїм моторним паливом. На Лисичанському нафтопереробному заводі почала діяти потужна установка по виробництву високооктанових бензинів. Заповнено перший резервуар для пального.

«ПІДРУЧНИЙ» ТВАРИННИКАМ

Запоріжжя. Трьохсоттисячний кормороздавач КТУ-10 зійшов з головного конвеєра оріхівського заводу «Орсільмаш». Створювана тут техніка істотно полегшує працю трудівників ферм, підвищує її продуктивність. Особливо цінять тваринники універсальний КТУ-10,

який дав можливість механізувати роздачу кормів. У нинішній п'ятирічці підприємство майже в два рази збільшило обсяг виробництва і довело випуск агрегатів майже до 40 тисяч на рік.

НА ПОТОЦІ — ЯНТАРНА ОЛІЯ

Одеса. Потужні преси і екстракційні установки, здатні щодоби видавати близько чотирьохсот тонн олії, включено на Одеському олійно-жировому комбінаті. Тут приступили до переробки врожаю соняшнику. Змагаючись за гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС, колективи господарств і комбінату зобов'язалися виробити 106 тисяч тонн високоякісної олії — значно більше запланованого.

(РАТАУ).

БЕРЕГТИ РЕСУРСИ

4 жовтня відбулося засідання Центральної комісії по керуванню Всесоюзним громадським оглядом ефективності використання сировини, матеріалів і паливно-енергетичних ресурсів.

Було розглянуто питання про роботу Центрального Комітету профспілки робітників електростанцій і електротехнічної промисловості, Міністерства енергетики і електрифікації СРСР, Міністерства електротехнічної промисловості по посиленню режиму економії, раціональному використанню паливно-енергетичних ресурсів. На

засіданні підкреслювалось велике державне значення економії палива і енергії на підприємствах та в організаціях енергетики і електротехнічної промисловості, необхідність у найкоротший строк усунути наявні в цьому питанні недоліки.

Центральним Комітетам, радам профспілок, міністерствам, відомствам запропоновано посилити роботу в трудових колективах по забезпеченню народного господарства паливом, енергією в осінньо-зимовий період 1980—1981 р.

(ТАРС).

Наступний тиждень ударної трудової вахти присвячується XI з'їзду РКП(б).

ПРИНЦИПОВО, ПО-ДІЛОВОМУ

Відбулись звітно-виборні партійні збори в Одеському виробничому об'єднанні «Електрик». Із доповіддю виступив секретар парторганізації О. Ф. Макас. Він відзначив, що в колективі панує особливе трудове піднесення, викликане підготовкою до XXVI з'їзду КПРС. Виробничники активно включилися у соціалістичне змагання «XXVI з'їзду КПРС — 26 ударних трудових тижнів».

План восьми місяців об'єднання виконало з усіх техніко-економічних показників. Реалізовано продукції на 102,2 процента, понад план випущено виробів на 50 тисяч карбованців.

Соціалістичним змаганням охоплені всі цехи, дільниці, відділи. Обладнано стенди, на яких відображається хід виконання зобов'язань.

Завершуючи десяту п'ятирічку, трудівники об'єднання вже думають про наступну. Розроблено план соціально-економічного розвитку підприємства в одинадцятій п'ятирічці.

На зборах комуністи принципово обговорювали виробничі питання, вказували на недоліки. Так, заважає налагодити ритмічну роботу об'єднання відсутність основної сировини — преспорошку, без якої не можуть працювати цехи, починаючи із заготівельного і кінчаючи механоскладальним. Відсутність сировини призводить до корегування плану, штурмування. А внаслідок цього знижується якість виробів. Комуністи гостро критикували роботу технічних служб.

Начальник відділу кадрів М. М. Лещев вказав на плинність робочої сили. Він зазначив, що в об'єднанні за останні п'ять років на роботу прибуло лише троє молодих спеціалістів. Це не дає можливості зміцнювати склад інженерно-технічних працівників.

Про необхідність поліпшення політичної освіти виробничників говорив на зборах пропагандист Н. М. Гир'янець. Він запропонував на засіданнях партбюро заслуговувати звіти керівників цехів і служб про відвідування занять членами колективів.

Фрезерувальник інструментального цеху комуніст І. Суворов піддав критиці роботу технічного відділу, який не забезпечує цех якісною документацією. Він вказав також на погане забезпечення металом. Находить метал за завищених кондицій, що викликає нерациональне його використання. Майже 40 процентів металу йде в стружку.

Директор об'єднання «Електрик» Г. В. Баранов наголосив на тому, що інженерно-технічним працівникам слід частіше бути в цехах, активніше втручатись у виробничі процеси.

Звітно-виборні партійні збори прийняли розгорнуту постанову, спрямовану на усунення недоліків у діяльності партбюро об'єднання. Секретарем парторганізації обрано М. М. Лещева.

У роботі зборів взяв участь інструктор міськомкому Компартії України Ю. В. Шендеровський і зав. відділом Ленінського райкому Компартії України м. Одеси В. С. Хоменко.

Виробничому об'єднанню «Електрик» ще багато треба зробити під керівництвом парторганізації, щоб гідно зустріти форум комуністів.

Ю. ГЕР.

м. Одеса.

ТІЛЬКИ ВІДМІННОЇ ЯКОСТІ

Шістнадцятирічною дівчиною прийшла Надія Дмитрівна Купрієвська працювати на Чернівецьке УВП. Тут і розпочалося її трудове життя.

Минали дні. Позаду залишилося виробниче навчання. Згодом Надія стала кваліфікованою швачкою-мотористкою. Вдень — праця на виробництві, а ввечері — навчання в школі робітничої молоді для глухих.

А коли на підприємстві стали виготовляти іншу продукцію — три-

котажно-галантерейні вироби, то Надія Дмитрівна швидко опанувала ще однією професією — намотувальниці.

Розповідає інженер відділу праці та зарплати, секретар комсомольської організації Тамара Трофимова:

— З перших днів десятої п'ятирічки Надія Дмитрівна взяла високий темп, тому особисте п'ятирічне завдання виконала достроково, до другої річниці прийняття нової Конституції СРСР. Тепер на

її трудовому календарі — вересень 1981 року.

Нелегко перелічити ті титули і відзнаки, яких добилася робітниця своєю невтомною працею: ударниця комуністичної праці, відмінниця якості, ударниця десятої п'ятирічки. А ще — наставниця. З багатьма молодими робітниками вона охоче ділиться своїм набутим трудовим досвідом. Коли виникає необхідність, допомагає особистою працею...

— Ветеран праці бере активну участь у громадському житті учбово-виробничого підприємства, — розповідає голова місцевого комітету профспілки Михайло Федорович Привалов. — Вона — член ради наставників, член цехового комітету профспілки. Крім того, робітниця завжди виступає заступником соціалістичного змагання, яке розгортається в колективі на честь визначних подій у житті країни.

Вірна своїм трудовим традиціям, Надія Дмитрівна Купрієвська, як і весь колектив УВП, взяла підвищені соціалістичні зобов'язання на честь XXVI з'їзду КПРС і підкріплює їх ділом. Свої змінні норми виробітку вона виконує на 146 процентів і здає продукцію з першого пред'явлення і тільки відмінної якості.

Г. ВЛАСОВ.

На знімку: Н. Д. Купрієвська.
Фото І. ЗИМИЛЕВИЧА.

ЗАВДАННЯ ВИРІШУЄМО КОМПЛЕКСНО

Велику увагу приділяємо навчанню голів сільських первинних організацій УТОГ. На семінарах знайомимо активістів з актуальними питаннями сучасності, проводимо практичні заняття. Такі заходи завжди завершуються проведенням екскурсій, концертів, культурних походів.

Подібні семінари проводять не лише міжрайонні, а й обласні відділи УТОГ. Цікаво пройшов семінар голів сільських первинних організацій Товариства, в роботі якого взяли участь керівники міжрайвідділів. Таким чином вони змогли побачити все позитивне в роботі низових ланок і недоліки. Для учасників семінару було прочитано ряд лекцій: «Чи любимо ми людей?», «Міжнародне становище СРСР»; відбулись виступи за темами: «Дальше піднесення сільського господарства — справа партії і народу», «Основні напрямки розвитку ідеологічної роботи на сучасному етапі»; проведено практичні заняття по веденню обліку організаційної та культурно-масової роботи. Багато голів сільських первинних організацій поділилися досвідом роботи.

Велику методичну допомогу надає обласний міжрайвідділ, аналізуючи протоколи загальних зборів та інші матеріали про проведення тих чи інших заходів. Ми радімо, на що треба звернути увагу при складанні порядку денного зборів, вимагаємо обов'язкового розгляду питань про виконання попередніх рішень і постанов. Культурно-масові заходи пропонуємо супроводжувати наочною агітацією, для чого користуватися можливостями сільських і своїх бібліотек.

При перевірці та аналізі протоколів вимагаємо правильного їх оформлення. Беручи до уваги наші поради і зауваження, голви міжрайвідділів зі свого боку вимагають цього ж від первинних організацій.

Значну допомогу міжрайвідділам

надає методична література, що є у достатній кількості в обласному відділі. Це різноманітні підбірки книг, ілюстрації, настільні календарі.

За перше півріччя нинішнього року працівники міжрайонних і обласного відділу УТОГ організували 58 виїздів по обслуговуванню сільського населення під час яких надали допомогу багатьом інвалідам, провели велику організаційно-масову і культурно-виховну роботу.

Однією з нових форм роботи на селі є сучасні обряди, впровадження в життя яких — велика і потрібна справа. Звичай відзначати збирання прожаю дуже давній. Цього дня працівники культзакладів і обласний відділ виїжджають у село, беруть участь у вшануванні тих, хто сумлінно трудиться.

Останнім часом на нарадах голів міжрайвідділів робився наголос на якості проведення вечорів вшанування передовиків, вечорів трудової слави, зльотів, оскільки ці заходи мають велике виховне і пізнавальне значення. Проведення їх стало можливим внаслідок зміцнюючого зв'язку наших культзакладів з колгоспами і радгоспами, де працюють глухі. У всіх клубах Товариства оформлені Дошки пошани, є журнали, куди занесено передовиків сільського господарства, зібрано на них характеристики. Така постановка питання досягнута при допомозі обласного відділу. Вечори трудової слави та вечори вшанування присвячуються підведенню підсумків соціалістичного змагання та окремим трудовим перемогам.

У програмі цих заходів — вручення нагород, обмін досвідом роботи, концерти художньої самодіяльності. З успіхом пройшли вечори під назвами: «Тим, хто попереду — слава», «Тобі, Вітчизно, наш рапорт трудовий», «Професія — гордість моя».

На сцені клубу в центрі портрет передовика. Присутні на та-

ких вечорах бачать, з якою турботою і увагою ставляться до переможців соціалістичного змагання, ударників комуністичної праці — і це дає позитивний результат. Добре пройшло вшанування голови Штепівської сільської первинної організації Лебединського міжрайвідділу А. М. Жовбни, голови Вирівської організації Конотопського МРВ П. І. Цуканова, голови Чапливської організації Шосткинського МРВ А. Н. Труса, доярки колгоспу імені Б. Хмельницького М. Є. Луппи.

Однією з форм політико-виховної роботи у сільській місцевості є доповіді. Працівники клубів і обласного відділу вивчають і беруть на облік питання, які найбільше хвилюють сільських трудівників. Бесіда також є одним з найпоширеніших методів роз'яснення масам актуальних, політичних, господарських і культурних питань. Працівники клубів та обласний відділ проводять не лише групові, а й індивідуальні бесіди. Саме під час індивідуальних бесід вдається дізнатися про настрій, життя і побут членів Товариства.

Обласний відділ взяв під контроль хід соціалістичного змагання в низових ланках і вимагає від працівників МРВ систематичного аналізу показників, гласності результатів змагання.

За минулі роки немало колективів Товариства нашої області проявили себе активними провідниками соціалістичної культури на селі. Серед них Кролевецький, Шосткинський, Лебединський, Ахтирський та інші клуби.

Таким чином вся діяльність обласного відділу на селі спрямовується на комплексне здійснення завдань комуністичного виховання нової людини.

Е. МИХАЙЛОВСЬКА,
інструктор з оргмасової роботи
Сумського обласного відділу УТОГ.

ПЕРЕДОВІ ТРУДІВНИКИ

Лідія Григорівна Райська прийшла на Запорізьке УВП 15 років тому. Все їй тут сподобалося — і світлі простори приміщення, і зручні робочі місця, та й друзі швидко знайшлися. Вони допомогли їй досконало опанувати нелегку, але, разом з тим, потрібну професію слюсаря-регулювальника.

Минув час. Лідія Григорівна вже сама передає досвід, навчає майстерності молодих робітників, прищеплює їм любов до обраного фаху. Дійсно, в неї є чому повчитися: Л. Райська щоденно виконує виробничі завдання на 150—160 процентів. На трудовому календарі передової робітниці — листопад 1981 року.

За високі показники, досягнуті в ході соціалістичного змагання, портрет робітниці занесено на Дошку пошани Комунарського району м. Запоріжжя.

Включившись в соціалістичне змагання за гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС, Лідія Григорівна взяла підвищені соціалістичні зобов'язання: достроково виконати планові завдання завершального року десятої п'ятирічки.

О. КАЧУРА.

м. Запоріжжя.

Мабуть, кого б ви не запитали в селі про неучучого теслю з колгоспу «Авангард» Мелітопольського району Запорізької області Миколу Парфеновича Нестеренка, почуєте тільки хороші слова. А коли ж пройдемо колгоспним подвір'ям чи вулицями, тоді вже самі переконаєтесь, що внесок його у загальне виробництво місцевого господарства — значний. В споруді на фермах, польові стани, колгоспну контору, Будинок культури та житлові будинки — до всього доклав рук Микола Нестеренко.

Будівельник за покликанням, він звик все робити добротно, високоякісно. Йому одному з перших присвоєно почесне звання ударника комуністичної праці. Тесля нагороджений також багатьма грамотами, знаками «Ударник соціалістичного змагання». Має робітник і урядові нагороди. На його грудях сяє медаль «За доблесну працю».

Д. СЕДИКОВА,
голова Мелітопольського МРВ
УТОГ.

З ПІДНЕСЕННЯ НАСТРОЕМ

Члени нашого Товариства Краснодонського району активно включилися у соціалістичне змагання за гідну зустріч XXVI з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу. Вони сумлінно трудяться і культурно проводять вільний час.

Нещодавно у гості до Краснодонців завітали артисти народного самодіяльного театру Вороши-

ловградського обласного будинку культури УТОГ. На зустріч з учасниками художньої самодіяльності були запрошені і нечучі Свердловського райвідділу Товариства.

Перед початком вистави директор обласного закладу культури В. П. Осягін виступив з доповіддю «XXVI з'їзду КПРС — гідну

зустріч». Він розповів про успіхи радянського народу в десятій п'ятирічці.

Після доповіді відбулася вистава. Актори грали піднесено і натхненно. Нечучі нагороджували їх бурхливими оплесками. Надовго запам'яталася гра аматорів сцени І. М. Квітковського, Н. М.

Кобзарєвої, Є. І. Сердінова, Волченкової та інших.

Щиро дякували члени нашого Товариства художньому керівникові самодіяльного народного театру В. В. Мазурову.

Зустрічі з митцями, учасниками художньої самодіяльності з обласного центру, завжди викликають у нечучих піднесений настрій.

Т. СУХОРУКОВА,
перекладач.

м. Краснодон,
Ворошиловградської області.

На нашому підприємстві вже стало традицією вшановувати передовиків, які достроково виконали виробничі плани і соціалістичні зобов'язання. Так було і цього разу.

У Будинку культури відбувся вечір трудової слави, де в урочистій обстановці передовикам було вручено почесні грамоти, дипломи, нагрудні знаки переможців соціалістичного змагання, їх поздоровили ветерани війни і праці, піонери, молоді робітники.

Але, мабуть, найголовнішою стала щира розмова про робітничу честь і гордість, про почуття людської гідності інвалідів по слуху. Адже були в колективі скептики, які стверджували, що глухі і слабобачущі не зможуть оволодіти складною технологією металообробки, управління автоматичним і напівавтоматичним обладнанням. Подібних заяв тепер уже не почуєш. Інваліди по слуху оволоділи і технологією, і техніку, керують нею, та ще й які Об'єднані в єдиний виробничий колектив, вони виготовляють вироби на рівні кращих світових зразків.

Так, ми побачили багато. Удосконалено, наприклад, конструкцію редуктора для газових балонів, впроваджено нову технологію агрегатованої обробки корпусу вентилів на операціях рубання латунного прутка і накатки різьби. На зміну ручній праці у цехи прийшли автоматичні пристрої, сконструйовані і виготовлені інженерами і робітниками підприємства. А групи молодих конструкторів УВП, до складу якої увійшли і випускники відділення слабобачущих Гомельського машинобудівного технікуму, під керівництвом начальника технівділу А. Юдицького та інженера Л. Рабкіна, виявилася, як кажуть, по плечу і розробка складних автоматів.

Слабобачущий конструктор Петро Драсенков сьогодні займається розробкою автоматичної лінії гарячого штампування латунної пробки крану, бо знає: робітники цехів дістануть з нагрітими печей розпечені заготовки і подають їх на дільницю штампування. Заготовка за заготовкою, а це ж за рік, вручну — мільйони деталей!.. Щоб полегшити цей процес, за благо-

родну справу і взявся Петро Драсенков з товаришами по конструкторському бюро. Вони прагнуть не тільки механізувати процес, підвищити продуктивність праці, але й докорінно змінити характер праці на дільниці.

Ще один приклад. Тетяна Ігнатенко і Лідія Михайлова — молоді робітниці УВП. Вони давно змагаються між собою і ні в чому не поступаються одна одній. Поєднуючи роботу з навчанням у вечірній школі робітничої молоді, обидві здобули середню освіту. За трудову доблесть Л. Михайлова удостоєна Грамоти Президії Верхов-

СЛАВА ПРАЦІ!

ної Ради Білоруської РСР. Т. Ігнатенко — присвоєно звання «Переможець соціалістичного змагання». Обидві трудівниці — громадські активістки. Лідія Михайлова — член ради гуртожитку і дружиниці, Тетяна Ігнатенко має перший спортивний розряд, член збірної команди нечуючих Гомельської області з лижного спорту.

А розпочинали вони на УВП ученицями на токарних верстатах. Швидко, вправно діяли дівчата, а коли на місце токарних верстатів поставили напівавтомати, вони почали обробляти деталі в три рази більше, ніж раніше. З часом заводські конструктори доручили молодим трудівницям керувати автоматизованим обладнанням, а в наступному, завершальному році п'ятірички, на допомогу Ігнатенко і Михайловій прийдуть нові автоматичні завантажувачі до агрегатних верстатів.

Поруч з цими славними дівчатами трудиться чудова людина — Іван Іларіонович Зайцев. Так чітко і швидко, як він, поки що не працює ніхто. Коли Зайцев відсутній, з його операцією ледь справ-

ляються троє... І справді, одне задоволення спостерігати, як самовіддано трудиться цей спеціаліст високої кваліфікації: кожен його рух максимально розрахований, продуманий, ні тобі метушні, ні пауз.

Завітав якось Іван Іларіонович до мене в особистій справі, а потім розмову про громадську: просить установити на його робочому місці верстат-автомат, а його самого перевести наладчиком. Здивувався я, адже завдяки високій продуктивності праці Зайцев одержує тепер до 300 карбованців на місяць, а у наладчика найвищої кваліфікації заробіток менший. Та дивуватися тут нічого. Передовий робітник живе інтересами виробництва. Довелося доручити начальнику бюро автоматизації зайнятися конструюванням автоматичного пристрою для робочого місця І. І. Зайцева. І зробили ми цей пристрій набагато раніше, ніж передбачалося планом механізації і автоматизації виробництва.

Глибокі соціальні зміни в трудових колективах знайшли виразне відображення в постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про поліпшення планування і посилення впливу господарського механізму на підвищення ефективності виробництва і якості роботи».

Новий механізм господарювання базується на широкому використанні системи довгострокових нормативів. Так, підприємствам тепер буде затверджуватися не розрахунковий фонд зарплати за досягнутим рівнем продуктивності, а довгостроковий норматив зарплатної плати на одиницю продукції. Вся економія проти встановленого нормативу може бути використана для підвищення зарплати працівників колективу. Крім того, підприємствам надається право невикористану економію фонду зарплати перераховувати у кінці року у фонд матеріального заохочення за досягнуті результати по використанню трудових ресурсів.

Перехід від разового заохочення до стійкого підвищення рівня матеріального стимулювання безперечно сприятиме дальшому підвищенню трудової активності і підвищенню якості всієї нашої роботи.

В. КОЛЕСНИК,
директор Гомельського УВП.

ПИШАЮСЯ!

У 1973 році я закінчила Бобруйську школу слабобачущих дітей і почала працювати на учбово-виробничому підприємстві швачкою. Через рік на УВП відкрився цех радіодеталей. З допомогою технолога Софії Яківни Ляндрес освоїла професію лаборантки, потім почала придивлятися до роботи лакувальниці плат для радіовимірювальної апаратури і попросила перевести на цю дільницю.

Працюю в бригаді, де трудиться десять чоловік, за день встигаю полакувати 1032 плати. Дільниця випускає продукцію зі Знаком якості. Колектив узяв зобов'язання випустити продукції понад план 1980 року на 20 процен-

тів. Щоб дотримати даного слова, всі ми виконуємо денні норми виробітку на 150—160 процентів. За час роботи на підприємстві я навчилася спеціальності лакувальниці Світлани Стахович, Олену Коршук, Тамару Акулич — сьогодні вони ударниці комуністичної праці, а тепер допомагаю оволодіти професією Марії Колединцевій. Думаю, що й вона стане хорошою лакувальницею.

Пишаюся тим, що до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна мені присвоїли звання «Краща за професією», удосконалюю свою майстерність, багато часу віддаю громадській роботі і навчаюся у дев'ятому класі вечірньої школи робітничої молоді.

Т. ШАБУСОВА,
лакувальниця Бобруйського УВП.

З 1978 року працює на Мінському УВП Мурашко Галіна Олексіївна. Освоївши професію монтажниці радіоапаратури, вона успішно працює за цією спеціальністю, виконуючи змінні завдання на 130—140 процентів при хорошій якості роботи. Бере активну участь у всіх заходах, що проводяться на дільниці та в цеху.

Фото Л. ЗІЛІЯ.

«КАМЕРТОН» ЗАПРОШУЄ

З осені минулого року при Республіканському Палаці культури БілТОГ працює клуб «Камертон» в завдання якого входить об'єднувати людей, позбавлених слуху, займатися з ними розвитком мови, читанням з губ, реєдацією слуху в формі цікавих зустрічей, невинуватених бесід, корисних диспутів.

Сурдологопедичний кабінет при культзакладі надає у розпорядження клубу сучасну звукопосилувальну апаратуру, індикатори мови, інші технічні засоби. Багато членів клубу користуються слуховими апаратами.

Протягом року клуб провів десятки вечорів і зустрічей, екскурсію на кафедру дефектології Мінського державного педінституту імені Горького. Старший викладач кафедри І. М. Бобла познайомив членів клубу з історією розвитку шкіл глухих у Білорусії, а завідувачі кафедрами дефектології Т. Л. Лещинська, логопедії — М. Г. Григор'єва відповіли на запитання, що цікавили нечуючих.

На вечорі-конкурсі «У світі звуків» виконавцями і членами журі були самі ж члени клубу, а на диспуті «Про що мрієте, до чого прагнете?» у нас у гостях був завідувачий відділенням сурдологопедичного диспансеру М. Л. Лонгін. Він розповів про нові слухові апарати, методи визначення слуху у новонароджених.

Багато нечуючих привернула зустріч «За круглим столом» зі спеціалістами Білоруського науково-дослідного інституту експертизи праці інвалідів професором В. Г. Євстаф'євим, кандидатами медичних наук — В. Л. Чернухою, Н. А. Надєйною, завідувачою слухомовною лабораторією І. Л. Карпінською, лікарем-аудіометристом В. П. Охріменко. Присутніх цікавили досягнення медичної науки і

практики у відновленні слуху шляхом оперативного втручання, чи допомагає нечуючим голкотерапія, в чому перевага нових вітчизняних електронних звукових апаратів типу «Електроніка», «ВЗ-У2», «Сюжет-В» перед імпортованими. На цьому занятті члени клубу дізналися також про «Фонохрестоматію», необхідні молодим людям зі зниженим слухом — спеціальні пластинки, що наслідують мову матері, батька в різні періоди життя дитини.

Заняття в клубі «Камертон» відвідують нечуючі різного віку і професії, які прагнуть навчитися усної мови, розвинути свій слух. Очолює цей клуб Г. С. Фатєєва. Про себе вона говорить:

— Коли я втратила слух, з тригодою подумала: як же тепер жити? Силою волі переборолала в собі відчай, під час війни закінчила три курси технікуму і не думала про інститут, адже хорошим техніком теж непогано бути. Але минав час, робота ускладнювалася, здобути знань не вистачало і я вступила до інституту, хоча і побоювалася вчитися серед чуючих.

Після закінчення інституту Ганна Степанівна стала інженером, тепер працює керівником групи в «Білпромпроекті», користується авторитетом у колективі.

На відміну від Г. С. Фатєєвої молоді члени клубу «Камертон» Тетяна Занюк, Світлана Рачицька, Тамара Симанович, Світлана Висоцька, Тетяна Ухтикова, Лев Князев, Анатолій Коржаков, Леонід Семчик, Ірина Гребенщикова тільки виходять у велике життя, мріють про дальше навчання. І клуб допомагає їм у питаннях реабілітації слуху і мови.

Л. ЧЕРТОВА,
сурдологопед Республіканського Палацу культури.

35 РОКІВ У СТРОЮ

Понад 35 років працює теслярем у Пінській міській лікарні Яків Никифорович Кучинський. А розпочався його трудовий шлях тут не зовсім звичайно.

У партизанському загоні імені Свердлова разом з батьком — сільським учителем Никифором Вікентійовичем Кучинським — хоробро боровся проти фашистських загарбників нечуючий син Яків. У травні 1944 року, повертаючись з розвідки, він був поранений в обидві ноги і ледь добрався до села Сном. Селяни підбрали Якова, злагодили підводу і відвезли до Пінської міської лікарні. Після одужання він так і залишився працювати в лікарні.

За бездоганну працю Якова Никифоровича Кучинського нагороджено ювілейною медаллю «За доблесну працю. На ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна», медаллю «Ветеран праці», знаком «Переможець соціалістичного змагання 1979 року».

Н. ОСИПОВСЬКА,
голова первинної організації БілТОГ м. Пінська.

Велику ідеологічну та громадську роботу проводить на Борисівському УВП інженер з питань праці та зарплати, молодий спеціаліст Павло Іванович Могилін. Він — начальник штабу «Комсомольського прожектора».

Фото Л. ЗІЛІЯ.

УДАРНИЦІ

Гідно завершують десятку п'ятірички всі двадцять дві нечуючі робітниці Могилівської швейної фабрики імені Володарського. Вони ударниці комуністичної праці, тільки за підсумками минулого року знаком «Відмінник соціалістичного змагання» нагороджено: Р. Попову, М. Луцьку, М. Барбарчик і К. Протасову. Троє трудівниць здобули звання «Краща за професією», багато з них працюють уже в рахунок одинадцяті п'ятірички.

Доброго слова заслуговує ветеран підприємства З. Єзерська. Вона постійно перевищує виробничі завдання, випускає продукцію тільки високої якості. За ударну працю і активну громадську діяльність портрет передової трудівниці занесено на фабричну Дошку пошани. На неї рівняються молоді швачки-мотористки, запозичують досвід її роботи.

М. АЛФІМЕНКОВА,
голова Могилівського облвідділу БілТОГ.

ПРОФЕСІЯ — ГОРДІСТЬ МОЯ

Такий тематичний вечір відбувся у первинній організації БілТОГ Оршанського ордену Леніна льонокомбінату. Він був присвячений нечуючим ветеранам праці Євгену Івановичу Богданову і Петрові Сергійовичу Дудкову.

Нелегкий життєвий шлях пройшли обидва ветерани.

Є. І. Богданов у роки Великої Вітчизняної війни боровся у партизанському загоні, показав себе сміливим народним месником, нагороджений бойовими медалями. Після війни прийшов на виробництво і ось уже 32 роки чесно трудиться на льонокомбінаті, відмінно освоїв професію столяра,

одним з перших став ударником комуністичної праці. За високі показники в соціалістичному змаганні й активну участь у громадському житті, адміністрація підприємства, Оршанський міжрайвідділ БілТОГ не раз нагороджували трудівника. Недавно Євген Іванович оформив документи на пенсію, однак не залишає свого робочого місця, як і раніше показує приклад робочої молодості.

Учасник Великої Вітчизняної війни, член літературного об'єднання «Дняпроуська галася» В. Дмитрієв на вечорі прочитав свій вірш, присвячений колишньому партизану і ветерану праці.

Багато теплих слів пролунало і на адресу слюсаря П. С. Дудкова. Він працює на комбінаті 22 роки, добре освоїв свою професію, виховав двох синів, старший з яких працює взуттєвником, а молодший — студент Мінського педагогічного інституту.

Обом ветеранам було вручено пам'ятні сувеніри. Вечір завершився виступом колективу художньої самодіяльності Оршанського клубу глухих.

Л. КОТАШЕВА,
голова Оршанського міжрайвідділу БілТОГ.

ДО МІСТ-ГЕРОЇВ

На Комунарському УВП велика увага приділяється культурному відпочинку трудящих. Так, влітку адміністрація і місцевий комітет підприємства організували екскурсію у місто-герой Волгоград, яка пройшла з великим успіхом і залишила по собі приємні спогади в учасників. Виконуючи численні побажання робітників УВП, у вересні була організована ще одна екскурсія. Цього разу нечужі виробничники виїздили до міста-героя на Неві — Ленінграда.

До складу екскурсійної групи увійшли переможці соціалістичного змагання, ветерани праці В. Н. Заболотна, Л. Н. Гарматова, М. П. Харламова, М. Ф. Бережна та багато інших.

За п'ять днів, проведених у Ленінграді, екскурсанти побували в Ермітажі, Петропавлі, у фортеці «Орешек», оглянули Зимовий палац, Ісакийський собор, пам'ятник Петру Першому. Особливе вра-

ження справило відвідування Пискарьовського кладовища, де споруджено монумент воїнам-захисникам Ленінграда і жертвам блокади. При огляді фотодокументів у музеї, що розташований на території меморіалу, багато з нас не могли стримати сліз.

Чимало цікавих і корисних заходів було проведено під час екскурсії по місту-герою на Неві. Сповнені приємних вражень комунарські виробничники повернулися додому.

Вдячністю і гордістю наповнюються серця нечужих трудівників від усвідомлення, що вони живуть в Радянській країні, яка проявляє всебічну турботу про людину, котрій створено всі умови для плідної праці і змістовного відпочинку.

В. ЯКОВЛЄВА,
перекладач
Комунарського УВП.
Ворошиловградська область.

Великим успіхом завжди користується в глядачів танцювальний колектив Садгірського будинку культури Чернівецької області до складу якого увійшли (зліва направо): М. Півторак, Н. Сапронюк та Л. Орнат.

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

ДІВЧАТА ГРАЛИ КРАЩЕ

У спортзалі Донецького будинку культури УТОГ завершилися обласні змагання з волейболу, в яких взяли участь жіночі й чоловічі команди Жданова, Макіївки, Артемівська і Донецька.

Добре виступили донецькі дівчата (тренер З. К. Кудоярова). Вони виграли всі зустрічі і стали переможцями змагань. На другому місці жданівські волейболістки, на третьому — артемівські. За підсумками жіночого турніру, на базі донецької команди створюється збірна області, яка розпочинає підготовку до республіканських змагань.

Успіх дівчат закономірний та, на жаль, цього не можна сказати про їх земляків — чоловіків. Со-

ромно, маючи кращу спортивну базу в області, посідали останні місця в змаганнях. Протягом цього року чоловіча команда менше десяти разів збиралася на тренування! Відсутність тренера, незадовільне освітлення залу, — теж суттєві причини невдачливих виступів.

Звання чемпіонів серед чоловіків виборола дружна команда волейболістів Макіївки (тренер В. Загороднінський), на другому місці спортсмени-жданівці, на третьому — донеччани.

Настав вже час донецьким спортсменам зробити висновки з поразок і серйозно приступити до тренувань.

О. ГЛОДИНА,
інструктор-методист з фізкультури ДВО «Електрик».

ЛОЖКА ДЬОГТЮ...

У Запоріжжі, на спортивній базі ДСТ «Локомотив», відбулися особисто-командні змагання нечужих спортсменів на першість УТОГ з городків.

У змаганнях взяли участь збірні команди городошників Київської, Запорізької, Івано-Франківської, Хмельницької, Кіровоградської, Черкаської, Харківської, Львівської та Херсонської облспортфедерацій. До складу кожної команди входило по п'ять спортсменів. Серед учасників першості були — майстер спорту В. Терехов (Запоріжжя), І. Ковальчук (Київ), кандидати в майстри спорту — М. Савулицький і В. Брандербург (Хмельницький) та Б. Вовк (Івано-Франківськ), десять першорозрядників, шість другорозрядників, решта 25 спортсменів із третім спортивним розрядом.

Згідно з положенням кожному учаснику особистої першості дозволялося витратити не більше 80 бит на 30 фігур. Якщо він не вкладе в цей ліміт, то від подальшої участі в змаганнях усувається.

Командні змагання проходили по круговій системі з п'яти партій.

Протягом трьох днів між спортсменами йшла вперта боротьба за титул чемпіона Товариства з городків.

Серед команд перше місце завоювали городошники Херсона. Їх нагороджено перехідним Кубком Укрспортфедерації УТОГ. Друге місце посіли спортсмени Запорізької, а третє — Київської обл-

спортфедерацій. Всіх призерів командної першості нагороджено грамотами.

В особистій першості звання чемпіона УТОГ з городків завоював майстер спорту А. Гришко (Херсон). Його земляки — першорозрядник В. Мироненко на другому і В. Нечипас на третьому місцях.

Першість у Запоріжжі виявила недостатню тренувальну підготовку городошників. Це підтверджує низький рівень результатів, показаних на змаганнях.

У цілому виступи пройшли добре. Проте, як кажуть, ложка дьогтю псує діжку меду. Урочисту церемонію вручення почесних відзнак, як не дивно, зірвали самі ж переможці особистої першості, спортсмени з Херсона. Успіхи А. Гришка, В. Мироненка та В. Нечипаса, без сумніву, заслужені. Та їхня неспортивна поведінка у найвідповідальніший момент заслугує осуду. Вони зневажливо поставились не тільки до оркестру республіканських змагань, а й до глядачів, відмовившись одержати завоювані призи тому, що вони, мовляв, не сподобалися їм.

Президія Української спортфедерації на своєму засіданні обговорила цей випадок і винесла рішення: позбавити цих спортсменів права виступати в республіканських змаганнях протягом одного року.

І. ЩЕРБАНЮК.

ЛЮДИНА І ПРИРОДА

ПРЕКРАСНЕ — ПОРУЧ

Минуло два роки відтоді, коли на Одеському виробничому об'єднанні «Електрик» вирішили озеленити територію і цехи. Тепер біля підприємства розбито клумби, на яких ростуть різні квіти. Більш як півтора гектара засіяно газонними травами. У цехах, ідальні, гуртожитку, відділах управління з'явилися фінкові і вилоподібні пальми, лимони, пандануси, герань, хлорофітуми та інші.

Спершу озелененням керував співробітник ботанічного саду, а потім передав цю справу самим виробничникам. Вони не занедбали

квіти та дерева. Особливо вболіває за зелені друзі прибиральниця Катерина Миколаївна Григор'єва, старший нормувальник Леонід Мойсейович Стратієвський, слюсарі-інструментальники Сергій Михайлович Глинченко, Спиридон Михайлович Поляков, Володимир Львович Штаксер.

Терміст Василь Савелійович Поповий спорудив гріт з каменю ракушника і вирощує рослини. Серед них бегонії, кактуси, каменоломки, аспідистри та інші.

Г. ЮХИМЕНКО.

ЗАВОДСЬКІ ПАВИЧІ

На центральній алеї бердянського заводу «Дормаш» з'явилася незвичайна споруда — високий гостроверхий вольєр, схожий на курінь. Його мешканцями стали вісім красенів-павичів. Доглядає їх робітниця парокотельної Р. І. Мамченко.

Вольєр для павичів — лише одна з численних турбот природолюбів «Дормашу». Невелика територія підприємства потопала в зелені, прикрашена квітами. Тут ростуть тополі і каштан, клен і платан, дуб і береза, верба плачуща, туя, дикий виноград. Тисячі кущів

троянд, тюльпанів, півоній, гліадіусів, хризантем та інших квітів у теплу пору року рясніють на клумбах, вздовж алей, у семи цехових куточках відпочинку.

Цього року робітники господарської ділянки та їх помічники — любителі природи посадили на заводській території більш як сто дерев, реконструювали півторагектарний газон.

Н. КЛИМЕНКО.

Редактор П. БУЛАТОВ.

СВІТ НАШИХ ЗАХОПЛЕНЬ

МАЛЮЄ ГОЛКА

Космічний вахт інтернаціонального радянсько-в'єтнамського екіпажу присвятила свою нову роботу харків'янка Р. О. Народицька. На портреті, майстерно виписаному шовком, — двоє зоряних братів: Віктор Горбатко і Фам Туан, які здійснили спільний рейс.

Раїсу Олександрівну, яка ще замолоду прилучилась до живопису, завжди приваблювали також українські «вишиванки», виконані народними умільцями. І вона вирішила у своїх роботах з'єднати живопис і це стародавнє самобутнє мистецтво.

Ось уже тридцять років вишиває Раїса Олександрівна, користуючись голкою та багатою палітрою

барвистих ниток. Часом важко відрізнити, що перед вами: намальована чи вишита картина. Техніка виконання кожного твору простоті ювелірна. Причому майстерниця не спинається тільки на традиційній вишивці «гладдю» або «хрестиком», а постійно експериментує, знаходить свої елементи.

Невичерпним джерелом тем для її творчості є саме життя. Голка вишивальниці «відгукується» на багато подій у світі. Є у неї композиції «Возз'єднання України з Росією», «Мистецтво належить народові», галерея визначних політичних і державних діячів, улюблених письменників і поетів.

Зустріч з роботами Р. О. Народицької дарує глядачам величезну

радість. Її картини, «написані шовком», постійно експонуються на виставках у харківських художньому та історичному музеях, будинках народної творчості і художньої самодіяльності, прикрашають музеї Миргорода, Кисловодська, Сум.

Дипломи, грамоти, подяки... Їх багато у неї вдома. Ось один з листів:

«Шановна Раїсо Олександрівно! Ваша робота знаходиться у мене. Я від щирого серця дякую Вам за неї і за Вашу підтримку боротьби чилійського народу. З великою повагою — Луїс Корвалан».

А. СТРЕЛЬНИКОВА.
м. Харків.

ЩИРІСТЬ ГОСТИННОСТІ

Пробиваючи собі дорогу по кам'янистому плато, річка Смотрич робить петлю. Про такі природні кордони, які відгороджують від ворогів, можна було лише мріяти. От і виник на цьому місці «город кам'яний» с Можайск... под ним река с Язу, а от того города пошла она меж двух гор каменных, и берези у нее высоки». Літописець красномовний і разом з тим точний в усьому!

Там, де Смотрич робить петлю, тепер тільки частина Кам'янця-Подільського. Саме вона і стала півостровом-музеем. В межах староруської і середньовічної частини міста створено історико-архітектурний заповідник. На його порівняно невеликій території зосереджено стільки пам'яток минулого, що за їх кількістю Кам'янець-По-

дільський поступається сьогодні на Україні лише перед Києвом і Львовом.

У найбільшій фортифікаційній споруді епохи феодалізму — старій фортеці розташовані основні приміщення Державного історичного музею-заповідника, в якому зібрано до 70 тисяч експонатів.

Оглянути пам'ятки історії та архітектури російського і українського, вірменського, литовського, польського народів приїжджають люди з різних куточків країни, а з недавнього часу — й зарубіжні туристи. Гостей зустрічають гіді з міського бюро подорожей і екскурсій. Турбот у них чимало: адже через Кам'янець-Подільський проходять всесоюзні туристські маршрути на Буковину, в Прикар-

паття, до Чорного моря, Молдавію.

Для любителів подорожей на березі Смотрича, який протікає в глибокому каньйоні, споруджено туристську базу «Подольська». В літні дні вона щомісяця приймає понад п'ятсот чоловік.

Тепер, коли почало діяти Хмельницьке обласне відділення «Інтуристу», розроблено два маршрути для іноземних гостей. Гіді знайомлять їх із заповідною частиною міста, окрасою якої є не тільки стара фортеця, а й кафедральний собор з органом, що недавно ожив у ньому.

Відвідують гості і райони сучасних новобудов. Адже не тільки багатовіковою історією славиться перлина Поділля. Нині вона — і центр розвинутої промисловості, тут діють три вищих навчальних заклади, багато технікумів і училищ.

С. ШУМАХЕР.
Хмельницька область.

ОЛЕНЬ.

Фотоєд А. МОРГУНА.